

3.

Tetínské vyhlídky

Terasy Berounky a kulturní krajina zemědělců

Při pohledu na sever můžete z tohoto místa sledovat řeku Berounku, jak se postupně její tok zařezává do masivu Českého krasu. Paleoreky, které tvořily předchůdkyně Berounky, zanechaly v Českém krasu písčité a štěrkové náplavy, které nazýváme terasy Berounky.

Tetín býval odpradáвна zemědělskou vesnicí. Jednou z jeho dominant je zámek s přilehlým velkostatkem, ke kterému historicky patřilo nejvíce polností. Ostatní zemědělci se podle obdělávané plochy dělili na sedláky, chalupníky a domkáře. Chalupníci a domkáři neměli koně a sedláci je nazývali posměšně kravičkáři. Jedním z nejvýznamnějších selských rodů byli Kalubové, kteří na Tetíně hospodařili od 15. století do poloviny 19. století. Před násilnou kolektivizací zemědělství v 50. letech 20. století na Tetíně kromě velkostatku ve vlastnictví rodiny Durasů působilo šest sedláků (Jansovi, Landovi, Konvalinkovi, Kuncovi, Kohoutovi a Valtrovi), jejichž usedlosti jsou na tetínském návsi a v okolí dodnes rozpoznatelné, a čtrnáct maloročníků. Po pozemkové reformě po první světové válce se majiteli zemědělství půdy stali i menší vlastníci, kteří práci na svých políčkách kombinovali s prací v berounských továrnách. Jednalo se o takzvané kovozezemědělce.

Na terasách Berounky se pěstovala nejčastěji pšenice. Ostatní neúrodná půda byla využívána jako louky a past-

viny. Ještě v 19. století se v okolí Tetína páslo několik set ovcí. Jenom k velkostatku patřilo stádo o čtyřech stech kusech. V domě č. p. 26 fungovala pro potřeby pasáčků obecní pastouška. V roce 1927 bylo prodáno poslední stádo ve vlastnictví velkostatku a pastevectví na Tetíně na několik desetiletí zaniklo. Oživilo ho současní majitelé velkostatku, rodina Durasova, kteří úspěšně chovají býky plemene Aberdeen Angus. Jedná se o plemeno vyšlechtěné v 19. století ve Skotsku, které se záhy rozšířilo hlavně do Kanady a USA. Do České republiky byly první kusy dovezeny z Kanady v roce 1991 a dnes se zde jedná o druhé nejčastěji chované plemeno.

Berounka River terraces and the cultural farmland

The Berounka River terraces that were formed by ancient geological processes have enabled farmers to use the landscape as they have adapted their technologies to local conditions. It is, thus, possible to grow cereals and fodder on meadows located on the terraces. Unwooded places provide the most suitable grazing areas in the overall forested surrounding hills. Currently, cattle are mainly being grazed there as a local farmer successfully breeds the Aberdeen Angus cattle.

Statek rodiny Landovy

Statek rodiny Valtrov

Zámek

Aberdeen Angus (Velkostatek Tetín)

1. Tetín – skrytá perla regionu
2. Přírodní rezervace Tetínské skály
3. **Terasy Berounky a kulturní krajina zemědělců**
4. Vrch Damil
5. Mýtický Tetín kněžny Tety
6. Významné osobnosti Tetína

7. Voda na Tetíně
8. Malodráha
9. Prvorepublikové živnosti tetínské
10. Tetínský mlýn a terasy pod kostelem sv. Ludmily
11. Tetínské nasunutí

12. Dávné cesty a tetínský hrad
13. Turské maštale
14. Berounka a královské město Beroun
15. Kostel sv. Jana Nepomuckého
16. Kostely sv. Ludmily a sv. Kateřiny
17. Židé na Tetíně

